

Dosarul nr. 2ra-593/23
2-21172759-01-2ra-19042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Buhnaci, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Datario”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Russu Gheorghe împotriva Societatea cu Răspundere Limitată „Datario”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții cu privire la recunoașterea dreptului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Datario” și apelul incident declarat de Russu Gheorghe și a fost menținută hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 23 noiembrie 2021, Russu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societatea cu Răspundere Limitată „Datario”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții cu privire la recunoașterea dreptului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 06 octombrie 2021, la orele 11.05, a intrat pe teritoriul stației nr. 9 din mun. XXXXX, șos. XXXXX, care aparține companiei pârâte SRL „Datario”, pentru alimentarea cu combustibil a automobilului personal. A solicitat operatorului alimentarea cu motorină și în acest moment i-a sunat telefonul și a răspuns.

A afirmat că, în timpul când a atras atenția la panoul de distribuție, a constatat că la rezervor este conectat furtunul cu benzină și a fost turnat circa 28 litri de benzină. Atunci a reacționat, menționându-i operatorului că a solicitat motorină, plus la aceasta atât pe capac, cât și pe dopul de la rezervor este scris clar „Diesel”.

A reiterat că, operatorul a oprit pompa, după care reclamantul a solicitat să fie chemat șeful stației, căruia i-a explicat situația, menționând că nu mișcă mașina din

loc până nu se curăță rezervorul de amestecul de benzină și motorină, fie să fie invitați specialiștii pe loc, fie să se evacueze mașina la un service auto.

A susținut că, șeful stației ori nu realiza ce s-a întâmplat, ori era departe de a conștientiza consecințele tehnice asupra motorului automobilului. Aceasta i-a provocat îngrijorarea pentru efectele ulterioare pentru automobil și o stare emoțională de deznădejde a situației în care a ajuns.

A indicat reclamantul că, a întreprins diferite acțiuni practice de a elimina din rezervor amestecul de benzină și motorină, dar a constatat că fără utilaj specializat nu este posibil de curățat sistemul de alimentare cu combustibil a automobilului. În tot acest timp lucrătorii stației îl priveau fără a-i acorda suport, astfel a insistat să fie chemat un evacuator pentru transportarea automobilului la service auto.

A accentuat că, văzând că nu se face nimic, fiind deja în întârziere privind întâlnirea programată, a telefonat la numărul XXXXX indicat pe un afiș de angajări al pârâtului și a rugat-o pe doamna care a răspuns, să transmită conducerii despre situația creată. A revenit la acest număr de telefon peste câteva minute, însă nu a mai răspuns nimeni. A sunat la linia fierbinte „Vento” unde iarăși a explicat ce s-a întâmplat și faptul că nu se întreprinde nimic pentru a soluționa problema creată de către angajații companiei pârâte.

A menționat că, la orele 12.22, l-a sunat un domn cu numele Alexandru (tel. XXXXX), care s-a prezentat ca responsabil zonal, căruia i-a explicat situația și faptul că nu se întreprind acțiuni practice pentru a soluționa problema. Alexandru i-a promis că se implică pentru a rezolva problema. La orele 12.41 și 12.43 l-a sunat pe Alexandru să afle care sunt acțiunile, însă nu i-a răspuns. La orele 13.26 a venit evacuatorul prin intermediul căruia automobilul a fost transportat la service. La orele 13.27 iarăși l-a sunat pe Alexandru cu întrebarea cine restituie cheltuielile materiale și prejudiciul moral, acesta i-a răspuns că totul va face conducerea stației de alimentare.

A specificat că, la orele 15.25 a ieșit cu automobilul din service și a revenit la stația de alimentare, dar nu l-a găsit pe șeful stației, fiindu-i comunicat de către operator că trebuie să aștepte deoarece șeful este ocupat.

A afirmat că, în situația dată, ținând cont de toate ce s-au petrecut pe parcursul zilei, emoțiile negative, stresul și disconfortul psihic, precum și umilința psihologică la care a fost supus, au făcut ca răbdarea de care a dat dovadă până atunci să cedeze. În acest timp, Alexandru era în sală și urmărea liniștit asupra situației, deoarece când l-a sunat la orele 15.41 i-a răspuns din sală: „Pe mine mă sunați.” Astfel, în loc să rezolve operativ problema, a început să-i citească lecții de bună purtare, umilindu-l față de alți consumatori care erau prezenți.

A susținut că, deși i-a prezentat lui Alexandru cecul de achitare a serviciilor de curățare a sistemului de alimentare cu combustibil a automobilului, a așteptat mai mult de jumătate de oră pentru a-i restitui aceste cheltuieli și pentru a pune motorină în rezervor. La solicitarea de a-i restitui prejudiciul moral, Alexandru i-a cerut să facă aceasta solicitare în scris în adresa pârâtei.

A notat că, în calitate de consumator a așteptat în mod firesc să fie deservit repede și calitativ, așa cum legislația obligă pârâta să predea bunul fără vicii materiale, care să corespundă scopului special pentru care reclamantul l-a solicitat, fapt comunicat și acceptat de către compania pârâtă la încheierea

contractului de vânzare-cumpărare a motorinei.

Consideră că, compania pârâtă, prin acțiunea de alimentare a automobilului cu benzină în loc de motorină și omisiunea de neacordarea sprijinului operativ pentru remedierea cazului, i-a prejudiciat interesul și dreptul legitim de a achiziționa un produs corespunzător necesităților și de a fi deservit repede și calitativ.

A accentuat că, de asemenea prin acțiunile și omisiunile sale compania pârâtă a atentat la drepturile personale nepatrimoniale ale reclamantului și i-a provocat suferințe psihice grave, condiționate de imposibilitatea de a participa la o întâlnire de suflet programată.

Consideră că aceste circumstanțe îi oferă dreptul să pretindă și să primească de la compania pârâtă repararea prejudiciului moral prin plata de despăgubiri.

A subliniat că, Legea privind protecția consumatorilor nr. 105/2003 nu prevede procedura prealabilă extrajudiciară obligatorie de soluționare a cerințelor consumatorilor, totuși a întreprins două încercări de soluționare amiabilă a cazului. Astfel, la data de 07 octombrie 2021, orele 13.05, a fost expediată la adresa electronică a companiei pârâte o cerere prin care a fost solicitată compensarea prejudiciului moral, dar ea a fost lăsată fără răspuns.

A menționat că, în mod repetat, la data de 20 octombrie 2021 a fost expediată reclamația privind calitatea produsului (serviciului), cu avizul de recepție, dar și aceasta a rămas fără răspuns.

A comunicat că, de asemenea, a adresat o reclamație Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, privind satisfacerea revendicărilor sale de către compania pârâtă.

A indicat reclamantul că, acțiunile companiei pârâte privind deservirea defectuoasă la alimentarea cu benzină în loc de motorină, omisiunea de a acorda sprijin operativ în soluționarea problemelor create, precum și neadmiterea tacită a cererii prealabile și a reclamației, i-au cauzat un prejudiciu moral, exprimat prin stresul și disconfortul psihologic, îngrijorări și emoții negative de lungă durată, umilința psihologică pe parcursul a unei zile, irosirea practică a zilei de lucru, precum și imposibilitatea de a participa la o întâlnire de suflet programată.

A concluzionat că, toate cele enumerate i-au provocat un prejudiciu moral considerabil, estimat la suma de 50 000 de lei, care poate să-i aducă satisfacție echitabilă, reieșind din statutul social al său, precum și luând în considerație imprudența companiei pârâte.

În drept, reclamantul Russu Gheorghe, a făcut trimitere la art. art. 3, 6, 9, 10, 16, 18, 20, 31 al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, art. art.3, 9, 10, 15, 16, 19, 329, 935, 1117, 1123, 1156, 2036, 2037 din Codul civil.

A solicitat Russu Gheorghe admiterea acțiunii, recunoașterea dreptului și interesului său legitim, repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat din contul SRL „Datario” în beneficiul lui Russu Gheorghe suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat din contul SRL „Datario” în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 100 de lei.

La data de 27 aprilie 2022 SRL „Datario”, prin intermediul oficiului poștal, a declarat apel nemotivat, iar la data de 07 iulie 2022 a declarat apel motivat împotriva

hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La data de 04 august 2022, Russu Gheorghe a depus apel incident împotriva hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii cu modificarea hotărârii primei instanțe în partea admitterii parțiale a cerinței de încasare a prejudiciului moral, cu majorarea sumei până la 50 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Datario” și apelul incident declarat de Russu Gheorghe și a fost menținută hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat eroarea mecanică care se conține în decizia Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022, prin înlocuirea „judecătorului Ruxanda Pulbere” cu judecătorul „Virgiliu Buhnaci”.

La data de 04 aprilie 2023, SRL „Datario” a declarat recurs împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admitterii cerințelor și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârile instanțelor de judecată sunt neîntemeiate în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 5 000 de lei, în rezultatul interpretării și aplicării eronate a normelor de drept material, precum și faptul că instanțele nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

La data de 11 mai 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimațiilor, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 177).

Prin referința din 17 mai 2023 Russu Gheorghe a comunicat că este nefondat recursul depus de SRL „Datario”.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul Curții Supreme de Justiție constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat din contul SRL „Datario” în beneficiul lui Russu Gheorghe suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat din contul SRL „Datario” în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 100 de lei (f.d. 60, 66-71).

Prin decizia din 06 decembrie 2022, corectată prin încheierea din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Datario” și apelul incident declarat de Russu Gheorghe și a fost menținută hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 141, 142-143, 144-156).

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022 a fost expediată la 17 ianuarie 2023 în adresa recurentei SRL „Datario” la adresa electronică [XXXXXX](#) și XXXXXX, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d.157 verso).

Completul de judecată subliniază că, prin intermediul aceluiași adrese electronice [XXXXXX](#) și XXXXXX, recurentei SRL „Datario”, i-au fost expediate de către Curtea de Apel Chișinău citații, încheierea de a nu da curs cererii de apel din 29 iunie 2022, citațiile pentru ședințele de judecată (f.d. 79, 87, 120-121,) referința depusă de Russu Gheorghe (f.d.104), copia apelului incident (f.d.119), fapt ce prezumă autenticitatea acestuia și disponibilitatea de a fi utilizată pentru corespondență, reieșind din prevederile art. 100 alin. 11 din Codul de procedură civilă. Mai mult ca atât, SRL „Datario” în cererea de amânare depusă la data de 07 noiembrie 2022 (f.d.127), cererea de apel motivată (f.d.80-82), cât și în cererea de recurs (f.d.164-167) indică adresa electronică: [XXXXXX](#)

Prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acestuia pe pagina web a instanței judecătorești.

Completul de judecată mai constată că, la 17 ianuarie 2023, decizia din 06 decembrie 2022 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, astfel fiind expusă public, fiind opozabilă atât părților, participanților la proces, cât și publicului larg.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termeni, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Sub acest aspect, Completul constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 17 ianuarie 2023 recurentei SRL „Datario”, prin intermediul poștei electronice, cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de 17 ianuarie 2023.

Cu toate acestea, SRL „Datario” a declarat recursul împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 04 aprilie 2023, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Completul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 18 ianuarie 2023, ziua imediat următoare expedierii actului judecătoresc în adresa părților la proces prin intermediul poștei electronice, și a expirat la data de 18 martie 2023, zi de sâmbătă, zi nelucrătoare, respectiv în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi pentru depunerea cererii de recurs se constată a fi 20 martie 2023, ca următoarea zi lucrătoare.

Însă, recursul a fost depus de SRL „Datario”, abia la 04 aprilie 2023 (f.d. 164-167).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că, exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar partea recurentă urma să depună diligența de a respecta termenul de declarare a recursului, ceea ce la caz nu s-a respectat, astfel că recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În acest context, Completul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Completul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, depusă de SRL „Datario”, la 04 aprilie 2023, nu se încadrează în

termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Completul de judecată reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, se reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

La fel, este relevantă practica Curții Europene (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care a fost reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Datario”.

În conformitate cu art. 433 lit. b), în vigoare la data declarării recursului, și art. 270, 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Datario” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi

